

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

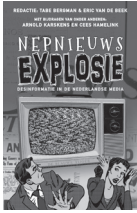
Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Tabbe Bergman en Eric van de Beek (red.)

Nepnieuwsexplosie. Desinformatie in de Nederlandse media.

Groningen: De Blauwe Tijger
| 2018 | 176 blz. | € 19,50.

Susan Neiman

Verzet en rede in tijden van nepnieuws.

Rotterdam: Lemniscaat |
2017 | 80 blz. | € 9,95.

Han van der Horst

Nepnieuws. Een wereld van desinformatie.

Schiedam: Scriptum | 2018 |
310 blz. | € 17,95.

Waarom altijd die anti-Russische vooringenomenheid?

In *Nepnieuwsexplosie*, een bundeling van een tiental artikelen, wordt kritisch stilgestaan bij de rol van de Nederlandse pers in het publieke debat. Veel media doen geen eigenstandig onderzoek, maar fungeren vooral als doorgeefluik van de elite in politiek en bedrijfsleven. Naast een zwartboek van het *NOS Journaal* door Arnold Karskens zijn er kritische beschouwingen over de pro-Amerikaanse en anti-Russische vooringenomenheid van de journalistiek. Veel keihard nepnieuws produceren Nederlandse media niet, maar door selectief en weinig kritisch te berichten doen ze toch mee aan de anti-Russische propaganda in het Westen, menen diverse auteurs. Terwijl juist de eigen politieke elite in Nederland en de EU ten aanzien van allerlei geopolitieke stellingnames een veel kritischer bejegening verdient.

Nepnieuws komt uit postmodernisme voort

Verzet en rede in tijden van nepnieuws is niet zozeer een diepgravende studie, maar eerder een filosofisch pamflet. De in Berlijn wonende Amerikaanse filosofe Susan Neiman neemt het op tegen het postmodernisme, het neoliberalisme en Donald Trump. Waar Bill Clinton in de Lewinsky-affaire nog zijn best deed de schijn van waarheid overeind te houden, lapt Trump de waarheid helemaal aan zijn laars. En daarvan is het postmodernisme de schuldige, omdat deze ideologie waarheid niet als iets absoluuts opvat, maar slechts als aanspraak op macht. ‘Als niets waar is en alles slechts als een verhaal kan worden opgevat, dan hoef je alleen maar een nieuw dominant verhaal te creëren om de huidige politieke orde te ondermijnen’, aldus Neiman.

Propaganda is van alle tijden

In een compact overzicht neemt historicus Han van der Horst de lezer mee door de geschiedenis van nieuws, propaganda en journalistiek. Veel mensen mogen dan opeens in de ban zijn van ‘nepnieuws’, maar wie zijn geschiedenis kent weet dat met name machthebbers altijd al hun eigen versie van de werkelijkheid hebben willen geven. Neem Julius Caesar, die in *De Bello Gallico* veldheer en journalist tegelijk was van de oorlog in Gallië. Iedereen begrijpt wat dat met de waarheid doet. Van der Horst gaat de hele wereldgeschiedenis langs, van de oude Grieken via de kruistochten tot Joseph Goebbels, die de meester van de oorlogspropaganda werd. Aan het slot geeft de auteur tips om zelf nepnieuws te maken, in de veronderstelling dat dit je wapent tegen echte onzin. Het boek eindigt met een pleidooi om het hoofd koel te houden.